

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

आचार्यः - प्रथमवर्षम् - प्रथमपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

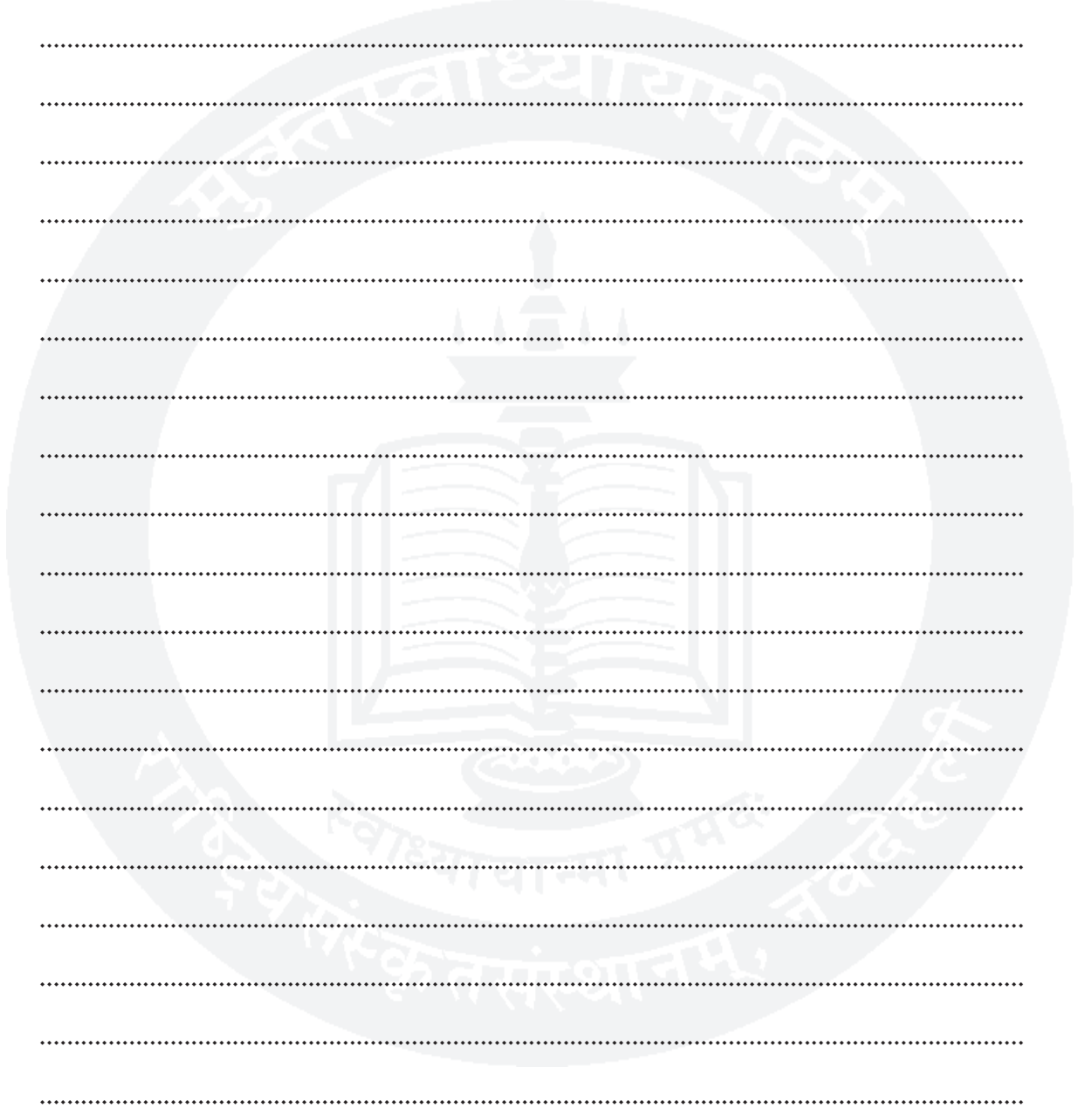
मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु ।
शुभकामनाः ॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

आचार्यः - प्रथमवर्षम् - प्रथमपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः - काव्यप्रकाशः (100 अङ्काः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. काव्यप्रकाशस्य मङ्गलाचरणानुसारेण समुचितेष्टदेवता का?
2. ब्रह्मणः सृष्टौ कति रसाः?
3. रामादिवद्वर्तितव्यं न रावणादिवदित्युपदेशः केन क्रियते?
4. मम्मटाचार्यः काव्यकारणकथनसमये कीदृशं लोकम् अभिप्रैति?
5. लोकशास्त्रकाव्याद्यवेक्षणाद् इत्यत्र आदि पदेन किं गृह्यते?
6. काव्यस्वरूपनिरूपणकारिकायां 'क्वापि' इत्यस्य कः अभिप्रायः?
7. बुधाः के?
8. काव्यप्रकाशकारमतानुसारेण अर्थः कतिविधः?
9. वाच्य एव वाक्यार्थ इति के वदन्ति?
10. साक्षात्सङ्केतितं योऽर्थमभिधत्ते सः कः?
11. शब्दानां प्रवृत्तिः का?
12. कुन्ताः प्रविशन्ति इत्यत्र के आक्षिप्यन्ते?
13. गङ्गायां घोषः इत्यत्र कः शब्दः स्वार्थमर्पयति?
14. काकुः कः?
15. कस्मिन् वाच्यम् अर्थान्तरे सङ्क्रमितं भवति अथवा अत्यन्तं तिरस्कृतं भवति?
16. रसानुभूतेः मुख्यकारणं किम्?
17. केषां संयोगाद्रसनिष्पत्तिः?
18. भुक्तिवादस्य उन्नायकः कः?
19. कति गुणीभूतव्यङ्ग्यप्रभेदाः?
20. देवानां प्रियः इत्यस्य कः अर्थः?

21. 'मथ्नामि कौरवशतं समरे न कोपाद्.....' इति कस्योदाहरणम्?
22. अभिधामूलाव्यञ्जना कस्याः वृत्तेः भेदः?
23. कान्ताविषयकभिन्ना रतिः किमुच्यते?
24. मम्मटमतेन रसवदाद्याः कति अलङ्काराः भवन्ति?
25. 'भ्रम धार्मिक विश्वस्तः' इत्यस्मिन् श्लोके कीदृशः निषेधरूप अर्थः?
26. 'अव्यङ्ग्यम्' इत्यत्र नञ् कस्मिन् अर्थे विद्यते?

खण्डः 'ख'

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 X 08 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकप्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ब्रह्मनिर्मितेः कविवाङ्निर्मितेः उत्कृष्टा कथमिति प्रमाणयत।
2. काव्यप्रकाशकारस्यानुसारेण काव्यस्य कारणं प्रतिपादयत।
3. अभिहितान्वयवादिनां मतं प्रतिपादयत।
4. लक्षणाव्यापारस्य हेतुत्रयं स्पष्टयत।
5. भट्टनायकेन प्रतिपादितं रससूत्रसिद्धान्तं विशदयत।
6. सोदाहरणं शृङ्गाररसं वर्णयत।
7. काक्वाक्षिप्तव्यङ्ग्यं सोदाहरणं निरूपयत।
8. 'रसादीनामनन्तत्वाद्भेद एको हि गण्यते' इति व्याख्यात।

खण्डः 'ग'

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 X 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकप्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. मम्मटेन प्रतिपादितं काव्यप्रयोजनं सविस्तरं निरूपयत।
2. मम्मटानुसारेण काव्यस्य भेदान् सोदाहरणं प्रतिपादयत।
3. काव्यप्रकाशे मम्मटेन निरूपितं रसस्वरूपं वर्णयत।
4. 'लक्षणा तेन षड् विधा' इति प्रदर्शयत।

